

Sygn. akt VI U 272/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie Wydział VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: sędzia Joanna Napiórkowska – Kasa

Protokolant: starszy protokolant sądowy Aleksandra Łaszuk

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2021 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy M. T. (p. L.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z udziałem zainteresowanego (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.

w związku z odwołaniem od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 21 maja 2020 roku nr: (...)

o zasiłek chorobowy

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 21 maja 2020 roku nr: (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującej M. T. (p. L.) prawo do zasiłku chorobowego za okres od 01 stycznia 2020 roku do 17 kwietnia 2020 roku w wysokości 100 % podstawy jego wymiaru.

Sygn. akt VI U 272/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 maja 2020 roku znak: (...) - (...)2020 Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił M. L. (obecnie T.) prawa do zasiłku chorobowego z tytułu wypadku przy pracy za okres od 1 stycznia 2020 roku do 17 kwietnia 2020 roku w wysokości 100% podstawy wymiaru. W uzasadnieniu organ rentowy podał, że przedłożona w sprawie dokumentacja nie uzasadnia uznania zdarzenia z dnia 19 października 2019 roku za wypadek przy pracy.

(decyzja z dnia 21 maja 2020 roku – a.r.)

Od powyższej decyzji M. T. wniosła odwołanie. Wskazała, że wnosi o przyznanie jej prawa do zasiłku chorobowego za cały okres w wysokości 100% podstawy wymiaru. W uzasadnieniu podała, że doszło do pociągnięcia jej za szyję w ramach żartu przez jej kolegę kelnera w trakcie pracy około 23.30 podczas nakrywania stołów. W wyniku pociągnięcia jej za szyję od góry doznała urazu mięśni szyi, co spowodowało powstanie niezdolności do pracy od 1 stycznia 2020 roku do 17 kwietnia 2020 roku.

(odwołanie – k. 1-3)

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że został zerwany związek funkcjonalny zdarzenia z wykonywaniem pracy przez powódkę na stanowisku kelnerki. Dodatkowo podkreślił, że zdarzenia nie widział żaden świadek.

(odpowiedź na odwołanie – k. 11-12)

Postanowieniem z dnia 1 października 2020 roku Sąd zawiadomił o toczącym się postępowaniu jako zainteresowanego (...) Sp. z o.o. w W.. Spółka nie przystąpiła do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego.

(postanowienie – k. 15)

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołująca się była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. w W..

W dniu 19 października 2019 roku rozpoczęła pracę na stanowisku kelnerki o godzinie 16.00. Do jej obowiązków jako pracownika należało przygotowanie sprzętu do wieczornego serwisu, obsługi gości, przygotowanie napoi, uporządkowania Sali i zaplecza oraz nakrycia Sali.

Około godziny 23.30 jeden z pracowników (...), B. G., z którym powódka pracowała w sposób żartobliwy i nieumyślny chciał pociągnąć odwołującą do góry. W tym celu złożył jej dźwignię na szyję i pociągnął do góry razem z odwołującą. Zdarzenie miało miejsce w trakcie nakrywania przez odwołującą stołu dla gości. Odwołująca nie spodziewała się, że inny pracownik kelner podejdzie do niej od tyłu, założy jej chwyt – dźwignię i podniesie do góry.

Po pociągnięciu do góry odwołująca pracowała do końca zmiany. Następnego dnia odczuwała silny ból szyi, karku, łopatk, promieniujący wzdłuż kręgosłupa. Ból utrudniał jej poruszanie głową, pojawiła się opuchlizna szyi. Wobec czego udała się do Szpitala, gdzie przeprowadzone badania wykazały zapalenie mięśnia i nerwu szyi, zniesienie lordozy szyjnej z kiforycznym przestawieniem w części środkowej.

(protokół nr (...) r. – k. 9-10, zeznania odwołującej M. T. – k. 53v-54)

Odwołująca się po powstaniu urazu była niezdolna do pracy od 20 października 2019 roku bez przerwy do 17 kwietnia 2020 roku. Otrzymała zasiłek chorobowy wypłacony z funduszu chorobowego w wysokości 80% podstawy wymiaru za okres m.in. od 1 stycznia 2020 roku do 17 kwietnia 2020 roku.

(okoliczność niesporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w postępowaniu, a także zeznań odwołującej się M. L. (ob. T.) którym Sąd dał wiarę w całości. Opis zdarzenia, sposób powstania urazu nie były kwestionowane przez żadną ze stron, niekwestionowane i niesporne było kiedy i w jakim wymiarze odwołująca otrzymała wypłacony zasiłek chorobowy z funduszu chorobowego.

Sąd pominął wniosek o przesłuchanie świadka M. G. na którego powoływała się odwołująca na rozprawie, ponieważ wszystkie okoliczności na które miał zeznawać świadek, a dotyczyły zdarzenia z dnia 19 października 2019 roku zostały wyjaśnione zeznaniami złożonymi przez odwołującą się na tej rozprawie.

Żadna ze stron nie wносиła o uzupełnienie materiału dowodowego w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało uwzględnieniu w całości.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych - zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia wypadkowego przysługują w wysokości 100% podstawy wymiaru. Natomiast zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługują następujące m.in. świadczenie : "zasiłek chorobowy" - dla ubezpieczonego, którego niezdolność do pracy spowodowana została wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową. Oznacza to, że aby ubezpieczony po powstaniu swojej niezdolności do pracy otrzymał zasiłek chorobowy w wysokości 100% podstawy

wymiaru konieczne jest uznanie, że niezdolność do pracy powstała w wyniku wypadku przy pracy, czyli innymi słowy uznania zdarzenia za wypadek przy pracy.

W myśl zaś art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. - za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych. W myśl powołanej regulacji uznaje się za wypadek przy pracy zdarzenie, które jednocześnie spełnia następujące kryteria: jest nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć oraz pozostaje w związku z pracą. Wszystkie te czynniki muszą wystąpić, a brak jakiegokolwiek z nich powoduje, że zdarzenia nie można uznać za wypadek przy pracy.

Należy więc przejść do opisu poszczególnych elementów, które uzależniają uznanie zdarzenia z wypadek przy pracy. Nagłość zdarzenia powodującego wypadek przy pracy charakteryzuje się zaskoczeniem pracownika, jest czymś nieprzewidywalnym, nieoczekiwanym, raptownym. Zdarzenie spełniające kryterium nagłości musi zostać przy tym wywołane przyczyną zewnętrzną, co oznacza, że nie może pochodzić z organizmu pracownika dotkniętego zdarzeniem. Przyczyną zewnętrzną wypadku może być każdy czynnik zewnętrzny, który jest zdolny wywołać w istniejących warunkach szkodliwe skutki, w tym także pogorszyć stan zdrowia pracownika dotkniętego już schorzeniem samoistnym (patrz: Sebastian Samol, Komentarz do art. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych). Przyczyna zewnętrzna pochodzi ze świata materialnego, spoza organizmu człowieka. Niejednokrotnie upatruje się także przyczyny zewnętrznej w działalności człowieka, a także w jego organizmie, jeśli tylko wystąpiła współprzyczyna zdarzenia wypadkowego. Zewnętrzną przyczyną sprawczą wypadku przy pracy może być każdy czynnik pochodzący spoza organizmu poszkodowanego, zdolny - w istniejących warunkach - wywołać szkodliwe skutki, w tym pogorszyć stan zdrowia pracownika dotkniętego już schorzeniem samoistnym. Podkreślić należy, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd o szerokim rozumieniu przyczyny zewnętrznej wypadku przy pracy. Zewnętrzną przyczyną sprawczą wypadku przy pracy może być każdy czynnik pochodzący spoza organizmu poszkodowanego, zdolny - w istniejących warunkach - wywołać szkodliwe skutki, w tym także pogorszyć stan zdrowia pracownika dotkniętego już schorzeniem samoistnym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 2009 r., I PK 18/09, LEX nr 528154 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1999 r., II UKN 87/99, OSNP Nr 20/2000, poz. 760). Pogląd ten został zaakceptowany także w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2005 r. (I UK 257/04, niepubl.), w którym dodano, iż w tym znaczeniu przyczyną zewnętrzną może być nie tylko narzędzie pracy, ale także siły przyrody, a nawet praca i czynności samego poszkodowanego.

Przyjmuje się, że dla ustalenia pełnego związku wypadku z wykonywaną pracą niezbędne jest wykazanie, że zdarzenie pozostawało z pracą w związku: czasowym, miejscowym oraz funkcjonalnym, o czym mowa w dalszej części uzasadnienia.

W tej sprawie organ rentowy nie kwestionował nagłości zdarzenia z dnia 19 października 2019 roku, powstałego urazu w postaci uszkodzenia mięśni i struktur kostnych w obrębie szyi, a także niezdolności do pracy odwołującej przypadającej na okres m.in. od 1 stycznia 2020 roku do 17 kwietnia 2020 roku. Przedmiotem sporu było ustalenie, czy zdarzenie z dnia 19 października 2019 roku było spowodowane przyczyną zewnętrzną oraz czy miało związek z pracą.

W pierwszej kolejności Sąd przeanalizował mechanizm powstania urazu i przebieg zdarzenia z dnia 19 października 2019 roku i stwierdził, że zdarzenie było spowodowane przyczyną zewnętrzną. Czynnikiem zewnętrznym, który spowodował uraz u odwołującej było działanie pochodzące z poza jej organizmu. Było to zachowanie jej współpracownika kelnera, który spowodował naruszenie jej zdrowia. B. G., który był również kelnerem swoim działaniem, założył odwołującej chwyt dźwignię na szyję i ją podniósł. Bez wątplenia jest to działanie pochodzące z zewnątrz, nie będące przyczyną zewnętrzną. Jak już podano wyżej orzecznictwo opowiada się za szerokim rozumieniem przyczyny zewnętrznej, którą może stanowić czynnik pochodzący spoza organizmu odwołującego, który to czynnik nie jest od niego zależny. Odwołująca nie miała wpływu na zachowanie jej współpracownika, który wykonał swoim ciałem taki ruch, że oddziaływał on na odwołującą powodując u niej w konsekwencji uraz szyi. Bez działania B. G. nie doszło by u odwołującej do powstania urazu i w konsekwencji następczej niezdolności do pracy od 1 stycznia 2020 roku do 17 kwietnia 2020 roku. Organ rentowy w toku postępowania nie podnosił na żadnym etapie, że istniała

jakakolwiek przyczyna wewnętrzna zdarzenia z dnia 19 października 2020 roku, która pochodziła by z organizmu odwołującej się tj. istniała przed powstaniem urazu i miała być decydującą przyczyną powstania zapalenia mięśnia i nerwu szyi, zniesionej lordozy szyjnej z kifotycznym ustawieniem w części środkowej.

Odnosząc się do pojęcia związku z pracą podkreślenia wymaga okoliczność, iż pojęcie związku pomiędzy wykonywaną pracą, a zaistniałym wypadkiem jest pojęciem szerszym niż tylko samo fizyczne przebywanie w miejscu pracy, bowiem nie wyczerpuje ono treści obowiązku świadczenia pracy. Świadczenie pracy w rozumieniu ustawy wypadkowej nie może być rozumiane jako samo przebywanie w zakładzie pracy, ale pozostawanie pracownika w dyspozycji pracodawcy. Warunkiem pozostawania w dyspozycji pracodawcy jest bowiem gotowość pracownika do pracy - subiektywny zamiar wykonywania pracy i obiektywna możliwość jej świadczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2006 r. I UK 127/05 LEX nr 299138). Równocześnie zważyć należy, iż zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury i doktryny wypadkiem przy pracy jest zdarzenie pozostające w czasowym lub miejscowym związku z pracą. Związek pomiędzy wypadkiem a pracą sprowadza się do związku czasowego (tj. zdarzenie będące przyczyną wypadku nastąpiło w czasie pracy - nie tylko w czasie efektywnego świadczenia pracy, ale również w czasie pozostawania do dyspozycji pracodawcy) lub miejscowego (tj. zdarzenie będące przyczyną wypadku nastąpiło w miejscu wykonywania pracy lub w miejscu zakreślonym strefą zagrożenia stwarzanego przez pracę) (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2014 r. I PK 275/13 LEX nr 1477424). Wskazać należy, iż okoliczność, że wypadek zdarzył się w czasie przeznaczonym na pracę (związek czasowy) i w miejscu pracy (związek miejscowy), stwarza domniemanie związku przyczynowego z pracą, chyba, że zachodzą okoliczności wykluczające istnienie takiego związku. W tym miejscu podnieść należy, iż zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 17 lipca 2006 r., sygn. Akt I UKN 28/2006, przepis art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych umożliwia uznanie związku z pracą nie tylko wypadku, który zdarzył się podczas wykonywania przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, ale również takiego, który nastąpił w związku z wykonywaniem tego rodzaju czynności.

Odnosząc powyższe rozważania do stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, że zdarzenie z dnia 19 października 2019 roku z całą pewnością pozostawało zarówno w miejscowym, jak i czasowym związku z pracą oraz w związku z przyczyną zewnętrzną, czyli założeniem niebezpiecznego chwytu na szyję powódki przez jej współpracownika kelnera. W dniu 19 października 2019 roku około godziny 23.30 odwołująca wykonywała swoje obowiązki służbowe w Restauracji w której pracowała - (...) Sp. z o.o. Pracę rozpoczęła o godzinie 16.00. Około godziny 23.30 wykonywała swoje typowe obowiązki pracownicze jako kelnerka. Oznacza to, że w czasie kiedy doszło do zdarzenia wywołanego przyczyną zewnętrzną odwołująca wykonywała swoje obowiązki pracownicze i to w tym czasie podczas wykonywaniem czynności służbowych zadziałał na nią czynnik zewnętrzny polegający na ruchu osoby trzeciej, która podniosła ją do góry za szyję. Do zdarzenia nie doszłoby gdyby nie istniał ten związek z pracą, który jest warunkiem uznania zdarzenia za wypadek przy pracy. Gdyby odwołująca o godzinie 23.30 nie przebywała w miejscu pracy, wykonując swoje obowiązki pracownicze, to nie doszłoby do pociągnięcia jej do góry przez działanie siły zewnętrznej.

Związek czasowy i miejscowy wypadku z pracą oznacza, w tym przypadku, że odwołująca jako pracownik doznała uszczerbku na zdrowiu w miejscu i czasie, kiedy pozostawała w sferze interesów pracodawcy. Zatem związek miejscowy i czasowy wypadku z pracą sprowadza się do ustalenia, że zdarzenie wystąpiło w czasie pracy w znaczeniu prawnym, i w miejscu zakreślonym strefą zagrożenia stwarzanego przez pracę, przez powiązanie doznania uszczerbku na zdrowiu z faktem wykonywania przez pracownika określonych czynności. Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Zaistniał również związek zdarzenia z dnia 19 października 2019 roku z wykonywaną pracą, który polegał na tym, że odwołująca w czasie i miejscu pracy wykonywała swoje obowiązki pracownicze jako kelnerka. Cele jakie realizowała około godziny 23.30 były związane z wypełnianiem zawartej z pracodawcą umowy. W tym miejscu na uwagę zasługują również wyroki Sądu Najwyższego min. z dnia 11 sierpnia 1978 roku III PKN 25/78, czy aktualniejszy z dnia 08 listopada 2012 roku II PK 80/12 dotyczący pobicia pracownika przez innego zatrudnionego, które wskazują, „że pobicie pracownika podczas wykonywania przez niego zwykłych czynności pracowniczych w miejscu wskazanym przez pracodawcę jako miejsce świadczenia pracy wystarczy do przyjęcia związku zdarzenia z pracą.

Reasumując Sąd uznał, że zdarzenie z dnia 19 października 2019 roku jest wypadkiem przy pracy, ponieważ zostały spełnione wszystkie kryteria – nagłość, powstanie urazu, związek zdarzenia z pracą (czasowy, miejscowy i funkcjonalny) oraz jego spowodowanie przyczyną zewnętrzną.

Odwołująca była niezdolna do pracy od dnia 1 stycznia 2020 roku do 17 kwietnia 2020 roku i za ten okres otrzymała zasiłek chorobowy w wysokości 80% podstawy wymiaru. Z rozważań Sądu wynika, że odwołująca powinna otrzymać wypłatę zasiłku chorobowego uwzględniającego 100% podstawy wymiaru za powyższy okres, ponieważ niezdolność do pracy powstała w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 19 października 2019 roku.

Mając na względzie powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku uwzględniając odwołanie w całości.